

From: [Viljar Kirikal](#)
To: [Rein Vaks](#)
Cc: [Roger Pilvik](#); [Tauno Hilimon](#); [Karin Maria Lehtmets](#)
Subject: Netomõõteandmete põhisest arveldamisest
Date: reede, 17. aprill 2026 15:34:00
Attachments: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)

Tervist Rein, Roger, Karin, Tauno

Pöördume Teie poole seoses ELTS § 75¹ lõike 1² jõustumisega alates 01.08.2026, mille kohaselt võrguettevõtja ja elektrimüüja arveldavad tootja ning tarbijaga kauplemisperioodidel netomõõdetud elektrienergia koguste eest.

Tegemist on sisuliselt ulatusliku muudatusega Eesti elektrituru toimimises, millel on märkimisväärne mõju nii avatud tarnijatele, võrguettevõtjatele kui ka tarbijatele ja tootjatele. Kehtiva regulatsiooni sõnastusest tulenevalt esineb rakendamisel õiguslik ebaselgus, mille selgitamisel seletuskiri ei ole piisav (puudub ka mõjuanalüüs), mis vajab enne rakendamist selgitamist. Muu hulgas ka selleks, et vajadusel selgitada rakendamiseks vajalik täiendav kehtiva õiguse muutmine.

Palume Teie selgitusi järgmistes küsimustes:

1. Kas netomõõtmise põhimõte kehtib universaalselt kõigi tootjate ja tarbijate arveldamisel ning kas arvelduse aluseks on kauplemisperioodi (15 min) netokogus, mis summeeritakse arveldusperioodi lõikes?
2. Kas võrguarvetel toimub arveldamine endiselt mitte-netomõõdetult? Millised on sellise süsteemi mõjud elektriturule?
3. Millisel tasemel netomõõtmine toimub (turuosalise EIC kood, mõõtepunkt vmt)?
4. Kuidas on hinnatud rakendumise mõju ja kooskõla kui otsustatakse võtta üle direktiivi (EL) 2019/944 artikkel 4?
5. Kas avatud tarnijatele jäävad kättesaadavaks brutoandmed (eraldi tootmine ja tarbimine) kauplemisperioodide lõikes?
6. Kuidas käsitletakse netomõõtmise rakendamist olemasolevate pikaajaliste lepingute puhul – kas tegemist on lepingutingimuste muutmisega ELTS § 89 (3¹) tähenduses? Lähtuvalt võimalikust vajadusest ja sellega kaasnevast ulatuslikust mõjust pikaajaliste lepingute muutmisele näeme vajadust pikemale üleminekuperioodile. Teeme ettepaneku arutada turuosalistega vastavat vajadust ja kaaluda rakendumise edasilükkamist.
7. Kuidas tuleb eristada ja arvel kajastada tootmist ja tarbimist netomõõtmise korral ning kas nendele võib jätkuvalt rakendada erinevaid hinnastamispõhimõtteid?
8. Palume detailseid juhiseid käibemaksu arvestuse kohta, arvestades võimalikku vastuolu kehtiva Maksu- ja Tolliameti praktikaga, mille kohaselt võrku antud ja võrgust saadud koguseid ei saa netostada. Palume koostöös EMTA-ga selgitada, kas

üheks lahenduseks võiks olla MTU väikseima tehingulise arvestusühikuna fikseerimine?

9. Kuidas toimub avalikõigusliku tasakaalustamisvõimsuse tasu kajastamine arvetel alates 01.08.2026 ning kas see toimub neto- või brutopõhiselt?
10. Palume selgitada kuidas planeerite korrastada süsteemi kus osa võimsuste hankimisega seotud avalikõiguslikke tasusid arvestatakse netopõhiselt (taskaaalustamisvõimsus) ja teisi (saartalitlusvõimsus) brutopõhiselt?
11. Kuidas tuleb käituda netomõõdetud koguste hilisemate korrigeerimiste korral, sh olukorras, kus kauplemisperioodi korrigeerimise tulemusel muutub tarbimine tootmiseks või vastupidi?
12. Palume edastada eelnõu koostamisel kasutatud mõjuanalüüsid, sh hinnangud muudatuse mõjule turuosalistele ja elektrituru toimimisele tervikuna, sest eelnõu seletuskirja osana neid ei olnud võimalik leida.

Arvestades muudatuse ulatust ja mõju, peame oluliseks, et saaksime lisaks kirjalikule tagasisidele ülalkirjeldatud küsimusi arutada detailsemalt ka ühisel kohtumisel (võimalusel koos teiste avatud tarnijatega).

Parimat

Viljar

Viljar Kirikal

Regulaator- ja valitsussuhete juht

5088550 • viljar.kirik@alexela.ee

www.alexela.ee

Käesolev e-kiri võib sisaldada teavet, mis on konfidentsiaalne või muul viisil kaitstud volitamatu avaldamise vastu. Kui Sa oled käesoleva e-kirja saanud ekslikult, palun teavita sellest saatjat telefoni või e-posti teel ja kustuta e-kiri oma süsteemist ilma seda edastamata või selle koopiatid salvestamata ning ilma selle sisu kellelegi avaldamata. Täiendavat informatsiooni isikuandmete töötlemise kohta annab meie [Privaatsuspoliitika](#). Aitäh Sulle!